

Dorota SULA

Osadnictwo repatriowanej ludności żydowskiej na Dolnym Śląsku w latach 1945-1949

W literaturze historycznej Polski powojennej ukazało się niewiele prac poświęconych osadnictwu mniejszości narodowych na Ziemiach Odzyskanych. A przecież stanowiły one ogromną i bogatą mozaikę kulturową, obyczajową i polityczną. Problem ten może być wyzwaniem dla badacza dziejów najnowszych.

W 1992 roku na Łamach „Rocznika Koszalińskiego” Stanisław Łach omówił osadnictwo ludności żydowskiej na Pomorzu Zachodnim w latach 1945-1950. W tym samym roku Jan Misztal w drugim numerze „Przeglądu Zachodniego” opublikował artykuł pt. *Osadnictwo Żydów polskich repatriowanych ze Związku Radzieckiego na ziemiach zachodnich i północnych*. Niniejszy referat traktujący o osadnictwie ludności żydowskiej na Dolnym Śląsku może być uzupełnieniem powyższych artykułów.

Początki osadnictwa ludności żydowskiej na ziemiach polskich sięgają XI wieku. Od tego stulecia aż do II wojny światowej społeczność ta znajdowała w Polsce trwałe warunki dla swojego bytu narodowego. Przez wieki cieszyła się prawami i wolnością, jakiej nie znalazła w żadnym innym europejskim państwie.

Koniec II wojny światowej zapoczątkował „nową erę” w Europie, w Polsce, a także w stosunkach polsko-żydowskich. Zmiany granic wielu państw, przemieszczenia ludności na nie spotykaną dotąd skalę, to tylko jedne z nielicznych, aczkolwiek ogromnie trudnych problemów przed jakimi stanęła „budząca się do życia” Europa, w tym również Polska. Wśród tych, którzy wyrażali chęć powrotu znalazła się ludność

---

¹ E. Hornowa: *Powrót Żydów polskich z ZSRR* „Biuletyn ŻIH” nr 1-2 1985, s. 116.